

KBO-Brabant
BELANGENVERENIGING VAN SENIOREN

Organisatie van de ouderenzorg en de financiële impact daarvan

Presentatie door Theo van Hamond

Versie voorjaar 2023

Hoe is de ouderenzorg georganiseerd vanaf 2015 ?

Wetten & regelingen

- Zorgverzekeringswet - Zvw
(basispakket & aanvullende verzekering)
- Wet langdurige zorg - Wlz
- Wet maatschappelijk ondersteuning - Wmo

Verantwoordelijkheid & uitvoering:

Zorgverzekeraars (6 concerns met 28 polishouders) Zorgkantoren (31) & Zorginstellingen (Zorggidsnederland.nl & Zorgkaart Nederland)

- ✓ Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), Zorgkantoren & Zorginstellingen
- ✓ Rijk, Gemeenten & zorgaanbieders

Zorgverzekeringswet – Zvw (vanaf 2006).

Uitvoering door Zorgverzekeraars, zorgverleners & zorginstellingen e.d.

Begint bij huisarts, specialist, wijkverpleging of thuisorganisatie

Voorbeelden zorg

- Huisartsenzorg;
- Geneeskundige ziekenhuiszorg;
- Specialistische zorg in ziekenhuis;
- Psychologische zorg;
- Ziekenvervoer;
- Kortdurend verblijf in zorginstelling;
- Revalidatie;
- Fysiotherapie;
- Ergotherapie;
- Logopedie;
- Hulpmiddelen;
- Medicijnen;
- Hulp bij overgewicht en roken;
- Verpleging/verzorging thuis vanaf 2015;
- Etc.

Zorgverzekeringswet – Zvw (vanaf 2006)

Wat zijn de kosten en wie betaalt die in 2023 ?

- **Werkgeversheffing 6,68% (6,75%) van loon/salaris max. € 66.956,- (€ 59.706,-)**
  - **Inhouding op uitkeringen 5,43% (5,50%) max. € 66.956,- (€ 59.706,-)**
    - **Verzekeringspremies aan Zorgverzekeraars via polissen**
    - **Eigen risico, wettelijk maximaal € 385,- aan Zorgverzekeraars**
      - **Vrijwillige hoger eigen risico, met lagere premie**
  - **Eigen bijdragen voor specialist, medicijnen, hulpmiddelen e.d.**

Wet Maatschappelijke Ondersteuning - Wmo (vanaf 2015)

Om welke Wmo-zorg gaat het ?

- Zorg voor mensen thuis die lichamelijke of psychische beperkingen hebben en thuis wonen
- De WMO kent drie typen zorg, te weten:
  - ❖ Maatwerkvoorzieningen, afgestemd op de gebruiker dus persoonlijk op maat gemaakt. Voorbeelden: Huishoudelijke hulp, individuele begeleiding, dagbesteding, huur hulpmiddelen (bv. rolstoel, scootmobiel), vervoersvoorzieningen, mantelzorg of aanpassingen in huis (traplift, douchestoel, drempels, deuren, lichtinstallatie e.d.)
  - ❖ Algemene voorzieningen, voor iedereen. Voorbeelden: boodschappendienst, maaltijdvoorziening, vervoerspas of maatschappelijke opvang, ontmoetingsruimte, buurthuis
  - ❖ Beschermd wonen, alternatief voor 24-uurs zorg (met CIZ-indicatie)

De gemeente bepaalt of de cliënt recht heeft op professionele begeleiding of zorg en hoeveel zorg en uren (zoals huishoudelijke hulp)

Wet Maatschappelijke Ondersteuning - Wmo (vanaf 2015)

Waarop is de “Eigen Bijdrage WMO gebaseerd

- ❖ Leeftijd: is één de partners nog niet AOW gerechtigd is dan hoeft geen bijdrage betaald te worden
- ❖ Samenstelling huishouden, getrouwd of partner
- ❖ Er is **geen inkomenstoets** voor de bijdrage WMO

Wat zijn de kosten en wie betaalt die in 2023 ?

- Betaling aan CAK, abonnementsbedrag € 19,- per maand voor “Maatwerkvoorziening”
- Betaling aan de zorgaanbieder of gemeente: kosten voor “Algemene voorzieningen”
- De gemeenten mogen afzien van de “Eigen bijdrage”
- Gemeenten krijgen de dekking uit het Gemeentefonds

Wet Langdurige Zorg – Wlz (vanaf 2015)

Aanvragen bij: Indicatie door Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ).

Uitvoering door Zorginstellingen: verpleging/verzorging, gehandicaptenzorg en GGZ

Betreft:

- ❖ Langdurige intensieve 24-uurszorg in een zorginstelling
- ❖ Zware zorg voor kwetsbare zieken (ouderen) en gehandicapten e.d.
- ❖ Ook zorg thuis is mogelijk - Vpt (indien deze niet duurder is dan de intramurale zorg en de zorg verantwoord en doelmatig is)

Wat zijn de kosten en wie betaalt die in 2023 ?

- Via de Belastingdienst - Inkomstenbelasting
- Onderdeel van premie volksverzekeringen
- Wlz-premie 9,65% van maximaal € 37.149,-
- Ook “Eigen Bijdrage” door gebruikers van de Wlz

Wet Langdurige Zorg - Wlz

- **Verblijf in een Wlz-instelling zoals Verpleging/verzorging, GGZ of Gehandicaptenzorg e.d.**
  - ❖ 4 maanden “Lage” eigen bijdrage daarna vaak “Hoge” eigen bijdrage
  - ❖ Een alleenstaande betaalt na 4 maanden altijd de “Hoge” bijdrage
- **Volledig Pakket Thuis (Vpt)**
  - ❖ Altijd “Lage” eigen bijdrage
- **Modulair Pakket Thuis (Mpt)**
  - ❖ Vast tarief of “Lage” bijdrage
- **Persoons Gebonden Budget (Pgb)**
  - ❖ Vast bedrag en “Lage” bijdrage
- **Beschermd Wonen in een Wlz-instelling**
  - ❖ 4 maanden “Lage” eigen bijdrage daarna vaak “Hoge” eigen bijdrage
  - ❖ Een alleenstaande betaalt na 4 maanden altijd de “Hoge” bijdrage
- **Persoons gebonden budget voor beschermd wonen**
  - ❖ Bijdrage voor ondersteuning vanuit de Wmo afhankelijk van “wooncomponent”
  - ❖ bijdrage €. 19,- per maand of “Lage” bijdrage gevolgd door “Hoge” bijdrage

“MPT & VPT, inhoud zorg

Modulair Pakket Thuis (MPT) en Volledig Pakket Thuis (VPT):

<u>Zorgkeuzes</u>	<u>MPT</u>	<u>VPT</u>
Verpleging	ja	ja
Persoonlijke verzorging	ja	ja
Begeleiding	ja	ja
Hulp bij huishouding	ja	ja
WLZ-behandeling	ja	ja
Vervoer naar groepsbehandeling	ja	ja
Logeeropvang (t.b.v. mantelzorgers)	ja	ja
Maaltijden (eten en drinken)	nee	ja

PersoonsGebonden Budget (PGB):

Bij bijzondere en dure zorg wordt, onder voorwaarden, een extra budget tot maximaal 25% toegekend. Het is een maatwerkvoorziening

“Hoge” of “Lage” Eigen bijdrage aan Centraal Administratie Kantoor (CAK)

➤ Wanneer “Lage” eigen bijdrage WLZ:

- ✓ Eerste 4 maanden van de opname in een instelling e.d.
- ✓ De bijdrage blijft laag als de gehuwde (of geregistreerd partner) partner thuis blijft wonen.
Partners die de “Ongehuwden AOW” ontvangen zijn geen partners voor de SVB en het CAK
- ✓ Aantal andere situaties, met name de zorg/opvoeding voor kinderen
- ✓ Als de partner zorg heeft met een Vpt, Mpt, PGB. Soms is sprake van een eigen bijdrage Mpt of Pgb i.p.v. de “Lage eigen bijdrage”
- ✓ In alle andere gevallen is de “Hoge” bijdrage van toepassing

➤ Hoe hoog zijn de bijdragen ??

- ✓ De “Lage” eigen bijdrage in 2023 is tenminste € 184,- (€ 174,-) per maand
- ✓ De maximale “Lage” eigen bijdrage in 2022 is € 966,60 (€ 913,20) per maand
- ✓ De maximale “Hoge” eigen bijdrage in 2022 is € 2.652,40 (€ 2.506,-) per maand, er is geen minimum. Dit kan zelfs “nihil” zijn

➤ Bijdrage Wmo voor partner die Wmo-zorg ontvangt

- ✓ Als de partner Wmo-zorg ontvangt vervalt de “Eigen bijdrage” voor Wmo
- ✓ Geen stapeling van “Eigen bijdragen” ingeval van WMO-zorg

“Lage” eigen bijdrage bij Wlz

Waarop is de “Lage Eigen bijdrage” gebaseerd ?

Peiljaar is 2 jaar vóór het lopende jaar, in 2023 is dat 2021.

- A. Verzamel-Inkomen van beide partners of de alleenstaande
- B. 4% van het vermogen, boven de vrijstelling van €. 31.340,- per persoon, van partners of alleenstaande, conform de aanslag Inkomstenbelasting 2021.
- C. Eventuele korting compensatie vervallen ouderentoeslag (vermogen bij laag inkomen)
- D. A + B + C = Bijdrage-plichtig inkomen
- E. Lage bijdrage = 10% van “Bijdrage-plichtige inkomen”
- F. Leeftijd van zorgvrager (wel/niet wettelijk pensioen-gerechtigd)
- G. Samenstelling huishouden/gezin (zorg voor kinderen)
- H. Soort zorg in de Wlz en/of de Wmo (beschermd wonen)

De bijdrage is $1/12$ x “Bijdrage-plichtige Inkomen” van E

Eigen bijdrage per maand te betalen aan het CAK (Centraal Administratie Kantoor)

“Hoge eigen bijdrage” - rekensom

Het peiljaar is 2 jaar vóór het lopende jaar, in 2023 is dat 2021

- Verzamelinkomen 2021 (Belastingenboxen 1, 2 en 3)
- Posten die in mindering komen voor de berekening van de hoge bijdrage:
  - ❖ -/- Verschuldigde (saldo) belasting en premies en heffingskortingen;
  - ❖ -/- Aftrek Zorgverzekeringswet (premie Zvw en Zorgtoeslag);
  - ❖ -/- Zak- en kleedgeld: €. 4.092 (€. 4.011) voor alleenstaanden of €. 6.366 (€. 6.239) voor partners
  - ❖ -/- Aftrek (niet) pensioengerechtigde leeftijd
  - ❖ -/- 15% van inkomen uit arbeid in het volgende jaar

Saldo = Beschikbare inkomen

- ❖ -/- Aftrek (vast bedrag) van beschikbare inkomen
- ❖ +/+ 4% van de grondslag sparen & beleggen conform de belastingaanslag 2021
- ❖ -/- Eventuele compensatie vervallen ouderentoeslag (bij lagere inkomens en vermogen)

Saldo = Hoge bijdrage per jaar, per maand is jaarbedrag gedeeld door 12

Indien het inkomen in 2021 of later veel lager is geworden:

- Onder voorwaarden is de eigen bijdrage aan te passen
- Aanvragen hiervoor kan tot 1-3- van het volgende jaar

“Eigen bijdrage” - Vermogen van partners of alleenstaande

➤ Vermogen, bv. spaargeld, beleggingen, vakantiehuis e.d.

- De peildatum in 2023 is 1 januari 2021, gegevens van de Belastingdienst
- Vermogen tot €. 31.340,- (€. 30.846,-) per persoon in 2021 telt niet mee voor “Eigen bijdrage”
- Voor gezamenlijke huishoudens is dit €. 62.680,- (€. 61.692,-)
- Het eigen woonhuis (in box 1) telt niet mee bij de berekening als de partner daar woont
- Komt de eigen woning in box 3 dan telt de waarde wel mee als vermogen (voor alleenstaanden is dit 2 jaar na de opname in de WLZ)
- De belastingdienst levert de gegevens aan het CAK

“Eigen bijdrage WLZ” - Keuze AOW voor gehuwden / samenwoners

➤ Brief SVB na opname - let op bij de keuze

- Partner woont in een WLZ-instelling – verhuisbericht van de gemeente aan de SVB
- *Partners kunnen kiezen uit AOW voor gehuwden of voor “Alleenstaande-AOW”*
- De keuze hoeft niet meteen. Na de keuze en melding bij de SVB voor de “Alleenstaande-AOW”, gaat de AOW-berekening 1 jaar terug of naar de opnamedatum
- *De keuze kan vanaf mei 2021 eenmalig worden hersteld*
- *De SVB en het CAK behandelt mensen met alleenstaande-AOW als juridisch gescheiden*
- De gehuwden AOW is 50% van het minimumloon ofwel € 973,86 per maand op 1-1-2023. De alleenstaande-AOW is 70% van het minimumloon ofwel € 1.430,80 per maand op 1-1-2023.
- Het verschil is bijna € 6.000,- (bruto) per persoon op jaarbasis.
- Als u niets doet met het SVB-formulier dan behouden de partners de AOW voor gehuwden

“Eigen bijdrage WLZ” - Keuze AOW

➤ Voordeel bij keuze voor “Alleenstaande AOW” – Resultaten kunnen afwijken

- AOW per persoon is netto € 432,13 of € 345,63 met of zonder heffingskorting per maand/persoon hoger per 1 januari 2023
- De Zorgtoeslag geldt voor de partners afzonderlijk als die geen toeslagpartner meer zijn (keuze)
- De huurtoeslag wijzigt omdat het inkomen van de partner niet meer mee telt
- *De “Lage eigen bijdrage” gaat naar de “Hoge bijdrage” voor de WLZ-bewoner omdat inkomen en vermogen van de partner niet meer meetellen.*
- Dit laatste is belangrijk als de partner een laag inkomen heeft zoals alleen de uitkering AOW

➤ Nadelen bij keuze voor “Alleenstaande AOW” – Resultaten kunnen afwijken

- De “Eigen bijdrage” gaat omhoog naar “Hoge bijdrage” voor de WLZ-bewoner
- Het inkomen stijgt, dus ook de inkomstenbelasting en premies
- De zorg- en huurtoeslag kunnen lager worden of geheel vervallen door het hogere inkomen
- *Mogelijk heeft de keuze gevolgen voor het partnerpensioen – altijd uitzoeken*
- Bij overlijden krijgt de overlevende partner geen AOW-overlijdensuitkering van de SVB (1 maand)

“Eigen bijdrage” Wlz” “Laag” of “Hoog” - keuzes e.d.

Of de “Netto” bijdrage het meest voordelig is hangt af van een aantal zaken die allemaal bekeken dienen te worden en ook in samenhang met elkaar, deze zijn:

- ❖ Keuze partner-AOW of alleenstaande-AOW – 1 keer herstel van de keuze mogelijk
- ❖ Fiscaal partnerschap kan worden verlaten – 1 keer keuze mogelijk
- ❖ Inkomens van beide partners gaan omhoog
- ❖ Belastingen en premies gaan omhoog door het hogere inkomen
- ❖ Met de bijtel- en aftrekposten in de IB-aangifte kan worden geschoven tussen de partners. *De optimale verdeling bij de belastingaangifte kan nu een nadeel worden*
- ❖ Zorgtoeslag (beide blijven toeslagpartner), tenzij anders wordt gekozen
- ❖ Huurtoeslag (inkomen uitwonende partner telt in principe niet meer mee)
- ❖ Toeslagpartnerschap kan, na verzoek, worden verlaten
- ❖ Ouderenkorting en *Alleenstaanden ouderenkorting* in de IB-aangifte
- ❖ *Mogelijke gevolgen voor pensioenen als gekozen is voor de alleenstaande-AOW. Het partnerpensioen kan na overlijden lager worden of komt te vervallen.*

“Eigen bijdrage “Wlz” “Laag” of “Hoog” - keuzes e.d.

- ✓ **De keuze voor alleenstaande AOW betekent dat de SVB en het Cak de partners als gescheiden behandelen**
  - ✓ **Elk onderwerp afzonderlijk te berekenen**
  - ✓ **Alle resultaten in samenhang bekijken**
- ✓ **Conclusie is dan te trekken welke keuzes financieel voordelig uitpakken**

Eigen woning / spaargeld en “Eigen bijdrage WLZ”

- De Woz-waarde van de eigen woning telt niet als “Vermogen” mee zolang de partner in de eigen woning woont
- *Als de woning van de alleenstaande leeg staat telt de woningwaarde als vermogen in box 3 mee na het 2^e jaar van de opname in de Wlz-instelling en wel vanaf 1 januari daarop volgend*
- *Als de woning wordt verkocht komt de opbrengst, na aftrek van de hypotheek, op de bankrekening terecht en is 4% bijdrage per jaar verschuldigd aan het CAK*
- De waarde ligt vast bij de belastingdienst via de belastingaangifte
- De Woz-waarde van 2 jaar geleden (2021) is bepalend voor de berekening
- *Feitelijk hoeft pas 4 jaar (2 + 2 jr.) na de opname de woningwaarde in de berekening meegenomen te worden. De woning telt nog 2 jaar mee onder de eigenwoningregeling bij de Belastingdiensten en het peiljaar voor de eigen bijdrage is ook 2 jaar. Daarna telt de WOZ-waarde mee in box 3.*

Tot slot – mijn aanbeveling

Vergeet de details van deze presentatie

*Als u hiermee te maken krijgt, laat u informeren,
bereken de gevolgen voor u en uw partner samen*

*Het WLZ-team van KBO-Brabant kan u ondersteunen
en adviseren*

KBO-Brabant

BELANGENVERENIGING VAN SENIOREN

Tel. nr.: 073 – 644 40 66

